

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Pohjoismaiden neuvoston suositukset 2025

Pohjoismaiden neuvoston Suomen
valtuuskunnan kuuleminen liikenne- ja
viestintävaliokunnassa TI 12.5.2026

Suosituksien esittely

- **Yleinen esittely Suomen PN:n puheenjohtajuuskaudesta**
- **Suositus 3: Turvallinen digitaalinen Pohjola lapsille ja nuorille**
- **Suositus 8: Polaaripolttoaineet arktisen alueen hyvinvoinnin parantamiseksi**
- **Suositus 11: Julkisen palvelun mediat**
- **Suositus 13: Yhteispohjoismaiset digitaaliset ratkaisut**
- **Suositus 14: Norjan, Ruotsin ja Suomen hallitusten välinen yhteistyö kiinteän logistiikkayhteyden kehittämiseksi Norjasta Atlantin rannikolta Kaakkois-Suomeen**
- **Suositus 15: Sähköisestä ajokortista Pohjolassa**
- **Helsingin sopimuksen avaaminen ja pohjoismaiset rajaesteet**

Yleinen esittely PNSV:stä ja PN:n Suomen puheenjohtajuusvuosi /ed. Väyrynen

- PN:n on Pohjoismaiden parlamenttien välinen yhteistyöjärjestö, joka perustettiin vuonna 1952. Neuvosto voi antaa suosituksia Pohjoismaiden ministerineuvostolle ja hallituksille.
- PN:n Suomen aktiivinen valtuuskunta (20 + 20 jäsentä) osallistuu neuvoston työskentelyyn ympäri vuoden.
- Suomi toimii puheenjohtajamaana vuonna 2026, jolloin neuvostossa keskitytään Pohjoismaiseen kokonaisturvallisuuteen. Puheenjohtajuus kiertää maiden välillä erityisessä järjestyksessä.
- Neuvoston presidenttinä toimii ed. Väyrynen ja varapresidenttinä ed. Berg.
- Neuvoston vuoden 2026 täysistunto pidetään Eduskuntatalossa viikolla 44 (noin 200 kokousta ja 1.000 vierasta).

Suositus 3: Turvallinen digitaalinen Pohjola lapsille ja nuorille /ed. Väyrynen

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että **asetetaan digitaalisen median työryhmä selvittämään mahdollisuuksia lisätä verkkokäyttäjien suojaamista Pohjolassa yhteispohjoismaisen sääntelyn ja kansallisten toimien avulla.**

Keskustelussa nostettiin erityisesti esiin miten lapsia ja nuoria voidaan paremmin suojella sosiaalisten alustojen ja teknologiajättien kielteisiltä vaikutuksilta yhteiskunnassamme.

Ministerineuvosto ilmoitti vastauksessa, että käynnissä on *Pohjoismaisella yhteistyöllä turvallisempaa digitaalista demokratiaa lapsille ja nuorille* -hanke, jonka puitteissa tehdään yhteistyötä ohjausryhmän kanssa, joka on puolestaan asettanut pohjoismaisen työryhmän, johon kuuluu alan tutkijoita ja kansallisia asiantuntijoita. Tällainen järjestely vastaa suunnilleen sitä työryhmää, jonka valiokunta on halunnut perustaa.

Valiokunta keskittyy jatkossakin aiheeseen ja seuraa ministerineuvoston käynnissä olevaa työtä. Valiokunta toivoo edelleen tiivistä vuoropuhelua ministerineuvoston kanssa aiheesta.

Suositus 8: Polaaripolttoaineet arktisen alueen hyvinvoinnin parantamiseksi /ed. Siponen

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

- **että edistetään kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) polaaripolttoaineiden tunnustamista MARPOL-yleissopimuksessa;**
- **että toimeenpannaan säännöksiä, jotka edellyttävät polaaripolttoaineiden käytön lisäämistä Pohjoismaiden arktisilla vesialueilla liikennöivissä aluksissa.**
- Tavoitteena on edistää kestäviä, turvallisia ja paikallisiin olosuhteisiin soveltuvia polttoaineratkaisuja, jotka tukevat alueen energiahuoltoa, taloudellista kehitystä ja huoltovarmuutta.
- Erityistä painoa asetetaan ympäristövaikutusten ja päästöjen vähentämiseen sekä ilmastonmuutoksen huomioimiseen arktisilla alueilla.
- Lisäksi suositus korostaa yhteistyötä, tutkimusta ja innovaatioita sekä arktisten yhteisöjen osallistamista ratkaisujen kehittämiseen, jotta polaaripolttoaineet tukevat asukkaiden elinoloja ja alueen pitkän aikaväistä kestävyyttä.

Suositus 11: Julkisen palvelun mediat /ed. Väyrynen

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

- että Pohjoismaiden julkisen palvelun mediat selvittävät edelleen mahdollisuutta näyttää muiden Pohjoismaiden ohjelmatarjontaa omilla kanavillaan.
- että julkisen palvelun mediat, silloin kun se on tarkoituksenmukaista esimerkiksi muilla pohjoismaisilla kielillä tekstitettyinä lähetyksinä, edistävät kielten ymmärtämistä Pohjoismaiden välillä.

Suosituksella pyritään lisäämään pohjoismaisten tv-sisältöjen saatavuutta yli rajojen erityisesti julkisen palvelun digitaalisilla alustoilla, jotta naapurimaiden kielten ymmärtäminen ja keskinäinen kiinnostus vahvistuisivat.

Suosituksella pyritään tarjoamaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen vaihtoehto tilanteessa, jossa julkisten medioiden täysin vapaa rajat ylittävä jakelu ei ole vielä mahdollista tekijänoikeussyistä (ns. geoblokkaus).

Suositus 13: Yhteispohjoismaiset digitaaliset ratkaisut /ed. Kokko

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

- **että se perustaa yhteisen elimen kehittämään ja ylläpitämään yhteispohjoismaisia digitaalisia ratkaisuja;**
- **että Pohjoismaat antavat tämän yhteisen elimen huolehtia uusien digitaalisten ratkaisujen kehittämisestä sopivaksi katsomillaan alueilla;**
- **että Pohjoismaat ryhtyvät järkevässä määrin käyttämään toistensa pohjoismaisia digitaalisia ratkaisuja uusien ainutlaatuisten kansallisten ratkaisujen kehittämisen sijaan.**
- Suositus 13/2025 haastaa Pohjoismaat luopumaan päällekkäisestä kansallisesta digikehityksestä ja siirtymään aitoon yhteistyöhön.
- Yhteisen pohjoismaisen elimen perustaminen vahvistaisi tehokkuutta, huoltovarmuutta ja digitaalista itsemääräämisoikeutta.
- Suomelle tämä on mahdollisuus säästää resursseja ja vaikuttaa siihen, millaisia digitaalisia ratkaisuja Pohjolassa tulevaisuudessa käytetään – erityisesti liikenteen ja viestinnän sektoreilla.

Suositus 14: Norjan, Ruotsin ja Suomen hallitusten välinen yhteistyö kiinteään logistiikkayhteyden kehittämiseksi Norjasta Atlantin rannikolta Kaakkois-Suomeen /ed. Paasi

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Suomen, Ruotsin ja Norjan hallitukselle,

- **että nimetään projektiryhmä tarkoituksena saada aikaan kiinteä logistiikkayhteys (silta, tunneli, hybridi) Atlantin rannikolta Norjasta Kaakkois-Suomeen.**
että varmistetaan tehtävän (yksityinen, julkinen, hybridi) rahoitus.
- Liittyy suoraan Suomen huoltovarmuuteen ja yhteyksiin länteen. Kiinteä logistiikkayhteys Norjan Atlantin rannikolta Suomeen vahvistaisi kriisinkestävyyttä, sotilaallista liikkuvuutta ja elinkeinoelämää.
- Yhteisen projektiryhmän nimeäminen Suomen, Ruotsin ja Norjan kesken on konkreettinen askel, ja nyt tarvitaan myös poliittista rohkeutta edistää hanketta ja sen rahoitusta.

Suositus 15: Sähköisestä ajokortista Pohjolassa / ed. Siponen

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

- **että tunnustetaan muiden Pohjoismaiden digitaaliset ajokortit;**
- **että kehitetään digitaalisille ajokorteille yhteiset tekniset standardit, jotta niitä voidaan käyttää henkilöllisyystodistuksena maiden rajojen yli;**
- **että tehdään yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa lainvoimaisuus ja yhteensopivuus nykyisten sähköisten henkilötunnisteiden, kuten esimerkiksi Samleikin-, MitID- ja BankID-järjestelmien kanssa.**
- Tässä suosituksessa pk-yritykset nostetaan keskiöön kasvun, innovaatioiden ja työllisyyden näkökulmasta.
- Painopiste on yritysten digitalisaatiossa, vihreiden ratkaisujen käyttöönotossa sekä kasvun ja skaalautumisen tukemisessa yli kansallisten rajojen.
- Pohjoismainen yhteistyö voi tarjota yrityksille suuremmat markkinat ja yhteisen alustan kansainvälistymiseen.

Helsingin sopimuksen avaaminen /ed. Väyrynen

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Suositus 21/2024: Helsingin sopimuksen tarkistaminen (A 1989/PRE)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille mm, että;

1) nimetään pohjoismainen komitea, joka saa tehtäväksi laatia konkreettisen muutosehdotuksen Helsingin sopimuksen päivittämiseksi.

2) että komitean ehdotukseen sisällytetään Pohjoismaista yhteistyötä koskevat uudet artikkelit; puolustus- ja turvallisuuspolitiikka, siviiliturvallisuus, valmius ja yhteiskuntaturvallisuus, rajaesteiden poistaminen ja ehkäiseminen, jne.

3) Pohjoismaista yhteistyötä koskevat päivitettyt artikkelit, niin että ne soveltuvat paremmin tämän hetken pohjoismaiseen yhteistyöhön ja Pohjoismaiden tavoitteisiin: liikenne, mukaan lukien digitaalinen infrastruktuuri, jne.

4) Helsingin sopimuksen osapuolet?

5) että sopimustekstin yleistä kieliasua päivitetään ja sopimustekstiin sisällytetään perustavat pohjoismaiset arvot, kuten demokratia, ihmisoikeudet ja tasa-arvo.

6) että tavoitteena on, että komitean ehdotus Helsingin sopimuksen päivittämiseksi valmistuu vuoden 2025 aikana ja että se tulee voimaan vuoden 2026 aikana (30 vuotta edellisen päivityksen voimaantulosta).

Hallitusten vastaus saatiin viime viikolla; hallitukset asettavat selvitysmiehen selvittämään lainsäädännöllistä kehystä ja työ valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Pohjoismaiset rajaesteet /ed. Berg

- Pohjoismaiset rajaesteet ovat sellaisia lakeja, viranomaissäännöksiä tai käytäntöjä, jotka rajoittajat yksilöiden liikkuvuutta tai yritysten rajat ylittäviä vaikutusmahdollisuuksia Pohjoismaissa.
- Rajaesteestä on kyse myös silloin, kun henkilö käyttää liikkuvuusoikeuttaan ja saa sen takia sekä asuinmaassa että toisessa Pohjoismaassa huonommat ehdot kuin muut vertailukelpoisessa tilanteessa olevat henkilöt.
- LiV on edelläkävijä, mutta rajaesteiden poistamisen kannalta ennaltaehkäisevä rajaestetyötä ja -seulontaa tulisi tehdä koordinoitusti ja synergisesti yhdessä eduskunnan valiokuntien kanssa.

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Kiitos!